

II

(Sporočila)

MEDINSTITUCIONALNI SPORAZUMI

EVROPSKA KOMISIJA

EVROPSKI EKONOMSKO-SOCIALNI ODBOR

Protokol o sodelovanju med Evropsko komisijo in Evropskim ekonomsko-socialnim odborom

(2012/C 102/01)

PREAMBULA

Komisija in Evropski ekonomsko-socialni odbor (v nadaljevanju: Odbor) menita, da je v njunem skupnem interesu poglobiti stike z izvajanjem tega protokola. Oblike okrepljenega sodelovanja, navedene v protokolu, nadomeščajo tiste, ki jih predvidevata protokol z dne 7. novembra 2005 in dodatek k temu protokolu z dne 31. maja 2007.

Te oblike poglobljenega sodelovanja spadajo med prizadevanja za vzpostavitev pogojev, ki bodo spodbujali – tako na nacionalni kot na evropski ravni – večjo vključenost organizacij civilne družbe v procese oblikovanja politik in odločanja v Evropski uniji ter razvoj stalnega strukturiranega dialoga med temi organizacijami in institucijami Unije, kot to določa člen 11(1) in (2) Pogodbe o Evropski uniji (PEU).

Odbor je v skladu s svojo vlogo, ki je določena s Pogodbama, zlasti odgovoren za to, da prispeva h krepitvi demokratične legitimnosti in učinkovitosti institucij in politik Evropske unije. V tem okviru ima Odbor kot najprimernejši posrednik med organizacijami civilne družbe in institucijami Unije v skladu s členom 13 PEU ključno vlogo pri izvajanju določb iz člena 11 PEU v teh institucijah.

Komisija sodeluje z Odborom pri uresničevanju treh glavnih nalog Odbora, kot so opredeljene v njegovi Izjavi o poslanstvu:

- svetovati Evropskemu parlamentu, Svetu in Komisiji v splošnem interesu Unije in njenih državljanov;
- spodbujati vrednote, na katerih temelji Evropska unija, in razvoj bolj participativne in bolj vključujoče Evropske unije, ki je bližje državljanom;
- sodelovati pri zunanji razsežnosti delovanja Unije z razvijanjem dialoga z organizacijami civilne družbe ter krepitvijo vloge organizirane civilne družbe in participativne demokracije.

Komisija podpira krepitev posvetovalne vloge Odbora, tako v začetni kot v končni fazi procesa oblikovanja politik in zakonodaje Unije. V skladu s členi 8 do 12 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) lahko Odbor zlasti v zvezi s horizontalnimi klavzulami prispeva k ocenjevanju izvajanja zakonodaje EU.

Komisija in Odbor sodelujeta pri razvoju participativne demokracije na ravni Unije, da bi na ta način povečala njeno demokratično legitimnost.

Za Komisijo je to sodelovanje posebno orodje za vzdrževanje odprtega, preglednega in rednega dialoga s predstavniškimi združenji in civilno družbo, kot to določa člen 11 PEU.

Da bi lahko Odbor v celoti izpolnjeval vlogo posrednika pričakovanj in želja organizirane civilne družbe, Komisija podpira njegove pobude za spodbujanje in strukturiranje dialoga in posvetovanj z evropsko organizirano civilno družbo ter za krepitev stikov z mrežo ekonomsko-socialnih svetov in podobnih organizacij v državah članicah.

I. INSTITUCIONALNI IN UPRAVNI ODNOSI

1. Odbor v prvi polovici vsakega leta predstavi svoje ključne politične prednostne naloge v zvezi z delovnim programom Komisije za naslednje leto.

Vsaj enkrat letno se med pripravo delovnega programa Komisije organizira srečanje med predsednikom Komisije in/ali njenim podpredsednikom, pristojnim za odnose z Odborom, in predsednikom Odbora, na katerem se preučijo vprašanja skupnega interesa.

Odbor vsako leto organizira razpravo o prihodnosti Evropske unije, na kateri predsednik Komisije ali njen podpredsednik, pristojen za odnose z Odborom, predstavi strateške prednostne naloge Evropske unije v prihodnjem letu.

2. Predsednik Komisije na začetku mandata Komisije predstavi svoje strateške cilje plenarni skupščini.

3. Komisija in Odbor sodelujeta z namenom, da bi učinkovito prispevala k boljši pripravi zakonodaje.

4. Člani Komisije so vabljeni k sodelovanju pri delu Odbora, zlasti v okviru plenarnih zasedanj, da bi razpravljali o strateških usmeritvah na področjih, ki so v njihovi pristojnosti, ter o vseh morebitnih vprašanjih, ki so bila predhodno soglasno določena. Člani Komisije lahko tudi zaprosijo za besedo na plenarnem zasedanju.

Člani Komisije, izjemoma pa tudi višji uradniki, lahko zaprosijo za sodelovanje v razpravah predsedstva Odbora o pobudah Komisije.

Enkrat letno se organizirajo srečanja med vsakim predsednikom strokovne skupine in ustreznim(i) članom(-i) Komisije, na katerih se preučijo njihove prednostne naloge in delovni programi.

5. Predstavniki Komisije sodelujejo pri delu Odbora v zvezi z dosjeji, za katere so pristojni, ter kolikor je to mogoče, sodelujejo na sejah, na katere so povabljeni. Predstavijo predloge Komisije ali druge dokumente, ki so predmet obravnave, ter pojasnijo, kako posamezni dosjeji napredujejo.

Pri dosjejih, za katere so zadolženi, tesno sodelujejo z ustreznimi predstavniki Odbora.

6. Koordinatorji ali odgovorne osebe, ki jih imenuje vsaka služba Komisije, in tajništva strokovnih skupin Odbora redno izmenjujejo informacije, predvsem v okviru priprave programov generalnih direktoriatov in izvajanja prednostnih nalog strokovnih skupin.

Koordinatorji se najmanj enkrat letno sestanejo s sekretariatom Odbora, da se vzajemno obveščajo o najpomembnejših dejavnostih ali pobudah v skupnem interesu, ki jih izvaja ali načrtuje Komisija ali Odbor.

II. POSVETOVALNA VLOGA EVROPSKEGA EKONOMSKO-SOCIALNEGA ODBORA

7. Generalni sekretar Komisije na podlagi letnega delovnega programa Komisije in pregleda prednostnih nalog Komisije in Odbora slednjemu predloži seznam predlogov, za katere je predvideno neobvezno posvetovanje. Seznam vsebuje tudi dokumente nezakonodajne narave, o katerih namerava Komisija zaprositi Odbor za mnenje.

Komisija v okviru svojega načrtovanja poleg tekočega programa in pred sejami predsedstva Odbora potrdi neobvezna zaprosila.

Odbor si pri organizaciji svojega dela prizadeva upoštevati prednostne naloge in roke Komisije. Komisija v ta namen Odboru posreduje točne informacije o časovnem načrtovanju predlogov.

8. Komisija in Odbor si ob upoštevanju Pogodb prizadevata za večjo selektivnost.

V skladu s tem odločitev Komisije o neobveznem posvetovanju temelji zlasti na naslednjih merilih:

- predmet obravnave mora biti splošnega pomena in se nanašati na področje, pri katerem bi mnenje Odbora prineslo dodano vrednost k postopku oblikovanja politik in odločanja Unije;
- postopek naj bi sprožil medinstitucionalno razpravo o primernosti ukrepanja Unije na danem področju ali o določeni temi.

Odbor bo nadaljeval prizadevanja za racionalizacijo dela tako, da se bo osredotočil na tista mnenja, ki lahko v okviru postopka oblikovanja politik in odločanja Unije prispevajo resnično dodano vrednost.

9. V okviru procesa oblikovanja politik Unije in pri načrtovanju dela lahko Komisija zaprosi Odbor za pripravo raziskovalnih mnenj s področij, ki so posebej pomembna za organizirano civilno družbo in za katera meni, da ima Odbor ustrezne pristojnosti in strokovne izkušnje. Odboru takšna zaprosila predloži podpredsednik Komisije, pristojen za odnose z Odborom. Dodana so jim natančna pojasnila glede predmeta mnenja in morebitnega roka za oddajo.

Komisija in Odbor si pri zaprosilih za raziskovalna mnenja prizadevata za celostni pristop, ki omogoča, da se v največji možni meri upoštevajo stališča vseh zainteresiranih strani civilne družbe.

Komisija zagotavlja ustrezno spremljanje postopka, ki omogoča ocenjevanje vrednosti takih mnenj v procesu oblikovanja politik in odločanja Unije.

10. Komisija predloži Odboru vse dokumente in informacije, ki jih Odbor potrebuje za opravljanje svoje posvetovalne vloge, hkrati ko jih predloži Evropskemu parlamentu in Svetu.

11. Da bi povečal preglednost mnenj, si Odbor prizadeva:

- bolj poudariti posamezne spremembe, ki jih želi vnesti v zakonodajne predloge Komisije;
- povzeti glavna priporočila in predloge, ki jih je oblikoval.

12. Komisija in Odbor priznavata pomen spremljanja mnenj. Komisija zato sistematično navaja razloge za upoštevanje ali neupoštevanje predlogov za spremembe in temeljnih priporočil, podanih v mnenjih Odbora.

Komisija si prizadeva, da se raziskovalna mnenja spremljajo na politični ravni in da na plenarnem zasedanju, ki sledi zasedanju, na katerem je bilo takšno mnenje sprejeto, če je le mogoče, poda informacijo tudi pristojni član Komisije.

Ko Komisija sprejme predloge za spremembe zakonodajnih dokumentov, jih tudi vključi v spremenjene predloge, kolikor je to mogoče.

Če Komisija po tem, ko je prvotno zaprosila Odbor za mnenje, bistveno spremeni svoj predlog in v primerih, ko Pogodbi predvidevata obvezno posvetovanje, se o tej temi ponovno posvetuje z Odborom.

III. EVROPSKI EKONOMSKO-SOCIALNI ODBOR IN ORGANIZIRANA CIVILNA DRUŽBA

13. Odbor ima posebno odgovornost za uresničevanje participativne demokracije. Pogodba o Evropski uniji razširja področje delovanja Odbora kot najprimernejšega posrednika v dialogu med organizirano civilno družbo in institucijami Unije.

Sodelovanje Komisije in Odbora v skladu s členom 11 PEU poteka z namenom krepitve nadaljnje udeležbe organizacij civilne družbe in dialoga z njimi tako na nacionalni kot na evropski ravni in povečanja sodelovanja teh organizacij v procesu oblikovanja politik in priprave zakonodaje Unije.

Komisija in Odbor skupaj spodbujata strukturiran dialog z evropskimi organizacijami in mrežami civilne družbe ter med njimi in evropskimi institucijami, zlasti prek povezovalne skupine, ki jo je ustanovil Odbor.

Glede posvetovalne politike si Komisija, kadar je to primerno, pomaga s podporo Odbora, zlasti pri prizadevanjih za poglobitev odnosov z organizirano civilno družbo v Evropski uniji in zunaj nje. V tem okviru Odbor podpira Komisijo z organizacijo skupnih posvetovanj, seminarjev in konferenc z ustreznimi akterji o konkretnih političnih vprašanjih v skupnem interesu in na področjih, kjer ima ustrezne pristojnosti in strokovno znanje.

14. Komisija upošteva pripravljenost Odbora, da pomaga pri izvajanju pravice državljanov do pobude.

Člen 11 Uredbe (EU) št. 211/2011 določa, da se v trimesečnem obdobju, v katerem Komisija preučuje uspešno državljansko pobudo, organizatorjem omogoči, da jo predstavijo na javnem posvetovanju, ki se organizira skupaj z Evropskim parlamentom, „po potrebi skupaj z drugimi institucijami in organi Unije, ki morda želijo sodelovati“. V zvezi s tem namerava Komisija predlagati Evropskemu parlamentu, da se vselej, ko je to primerno, Odbor povabi na tovrstno javno posvetovanje.

Komisija upošteva, da lahko Odbor, kadarkoli želi, predloži mnenje v zvezi s področji, za katera meni, da ima ustrezne pristojnosti in strokovno znanje ter bi lahko prispeval dodano vrednost.

15. Odbor v okviru izvajanja svoje posvetovalne vloge organizira strukturirana posvetovanja z organizirano civilno družbo v obliki javnih posvetovanj, seminarjev ali konferenc, da bi zbral čim več stališč organizacij civilne družbe, ki jih določena tema zadeva.

Komisija je pripravljena sodelovati pri organizaciji in poteku takšnih posvetovanj na najprimernejši način, vključno z logistično in/ali finančno podporo.

16. Komisija in Odbor bosta tudi v prihodnje poskrbela za vse večjo sinergijo njunih dejavnosti in pobud na političnih področjih, ki zadevajo organizirano civilno družbo, zlasti v zvezi s strategijo Evropa 2020, vključno s trajnostnim razvojem in podnebnimi spremembami, poglobljanjem notranjega trga, bojem proti revščini in socialni izključenosti, priseljevanjem in oskrbo z energijo.

Odbor vsako leto predstavi poročilo, v katerem v tesnem sodelovanju z mrežo nacionalnih ekonomsko-socialnih svetov in podobnih institucij oceni vključenost civilne družbe v pripravo nacionalnih programov reform. O tem poročilu se razpravlja na plenarnem zasedanju pred spomladanskim Evropskim svetom.

Odbor povabi pristojnega člana Komisije, da sodeluje v razpravi in predstavi letni pregled rasti.

17. Komisija in Odbor si prizadevata spodbujati državljane, da se poistovetijo s politikami Unije. Komisija v ta namen pozdravlja namero Odbora, da nadaljuje svoja prizadevanja za sodelovanje mreže nacionalnih ekonomsko-socialnih svetov in podobnih institucij.

18. Odbor prispeva k procesu ocenjevanja izvajanja zakonodaje Unije, zlasti v zvezi s horizontalnimi klavzulami, kot to določajo členi 8 do 12 PDEU.

19. Odbor si prizadeva podpirati zunanjo razsežnost delovanja Unije tako, da goji dialog z organizacijami civilne družbe v državah in regijah, s katerimi ima Unija strukturirane odnose. V tem okviru Komisija podpira njegove pobude za krepitev vloge organizirane civilne družbe zunaj Unije in za spodbujanje kulture dialoga in posvetovanja ter struktur, povezanih s tovrstnim procesom.

Odbor in Komisija sodelujeta pri spodbujanju oblikovanja skupnih mehanizmov civilne družbe za spremljanje izvajanja trgovinskih sporazumov in zagotavljanju uporabe teh mehanizmov.

IV. PARTNERSTVO ZA KOMUNICIRANJE O EVROPI

20. Za obveščanje državljanov in organizacij civilne družbe o Evropski uniji ter njihovo seznanjanje z njo so skupno odgovorne vse evropske institucije in organi. Učinkovito obveščanje in komunikacija Evropske unije morata biti najprej naloga javnih služb. Cilj mora biti državljanom in organizacijam civilne družbe v celoti omogočiti sodelovanje v evropski razpravi in demokratičnem procesu oblikovanja politik in odločanja Unije.

21. Komisija in Odbor se strinjata, da sta poglobitev njunih odnosov na področju obveščanja in komunikacije ter tesno sodelovanje v ta namen v splošnem interesu Evropske unije in njenih državljanov.

22. Komisija in Odbor se strinjata, da je treba komuniciranje vključiti v postopek sprejemanja odločitev. Komisija priznava, da ima Odbor zaradi svoje sestave in vloge, ki jo določata Pogodbi, ključno vlogo pri oblikovanju resničnega evropskega javnega prostora za dialog in razpravo o temah, ki najbolj skrbijo državljane in ki bodo odločilne za prihodnost evropskega projekta.

23. Komisija in Odbor sodelujeta pri medijskem pokritju skupnih dogodkov z uporabo platform in orodij za komuniciranje, ki so na voljo. Komisija in Odbor v svojih dejavnostih javnega komuniciranja in obveščanja poudarjata svojo vlogo.

24. Komisija in Odbor v skladu s predpisi o varovanju podatkov posodabljata in izmenjujeta seznam uradnih kontaktnih oseb na svojem sedežu in v državah članicah.

Predstavnstva Komisije v državah članicah in kontaktna točka Odbora za vsako posamezno državo članico se medsebojno obveščajo o svojih komunikacijskih načrtih in si skupaj prizadevajo za sodelovanje pri dogodkih, ki jih organizirajo, kadar je to primerno. Kadar je to primerno in izvedljivo z vidika logistike, lahko Odbor v skladu z dogovorom za svoje pobude uporablja prostore predstavništev Komisije v državah članicah. Po potrebi in kadar je to ustrezno, poteka tudi posvetovanje z informacijskimi pisarnami Evropskega parlamenta.

25. Odbor tvori skupaj s svojimi člani, partnerskimi organizacijami ter nacionalnimi ekonomsko-socialnimi sveti in podobnimi institucijami pomembno informacijsko in komunikacijsko mrežo. Kadar je to mogoče, Komisija sodeluje na sejah, ki jih Odbor organizira s svojimi člani, organizacijami, iz katerih ti izhajajo, ter nacionalnimi ekonomsko-socialnimi sveti in podobnimi institucijami.

V Bruslju, 22. februarja 2012

Za Evropsko komisijo
José Manuel BARROSO
Predsednik

Za Evropski ekonomsko-socialni odbor
Staffan NILSSON
Predsednik